

Aegidius Abbas

Contributors

Aegidius Abbas

Publication/Creation

1473

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ssvfnfhh>

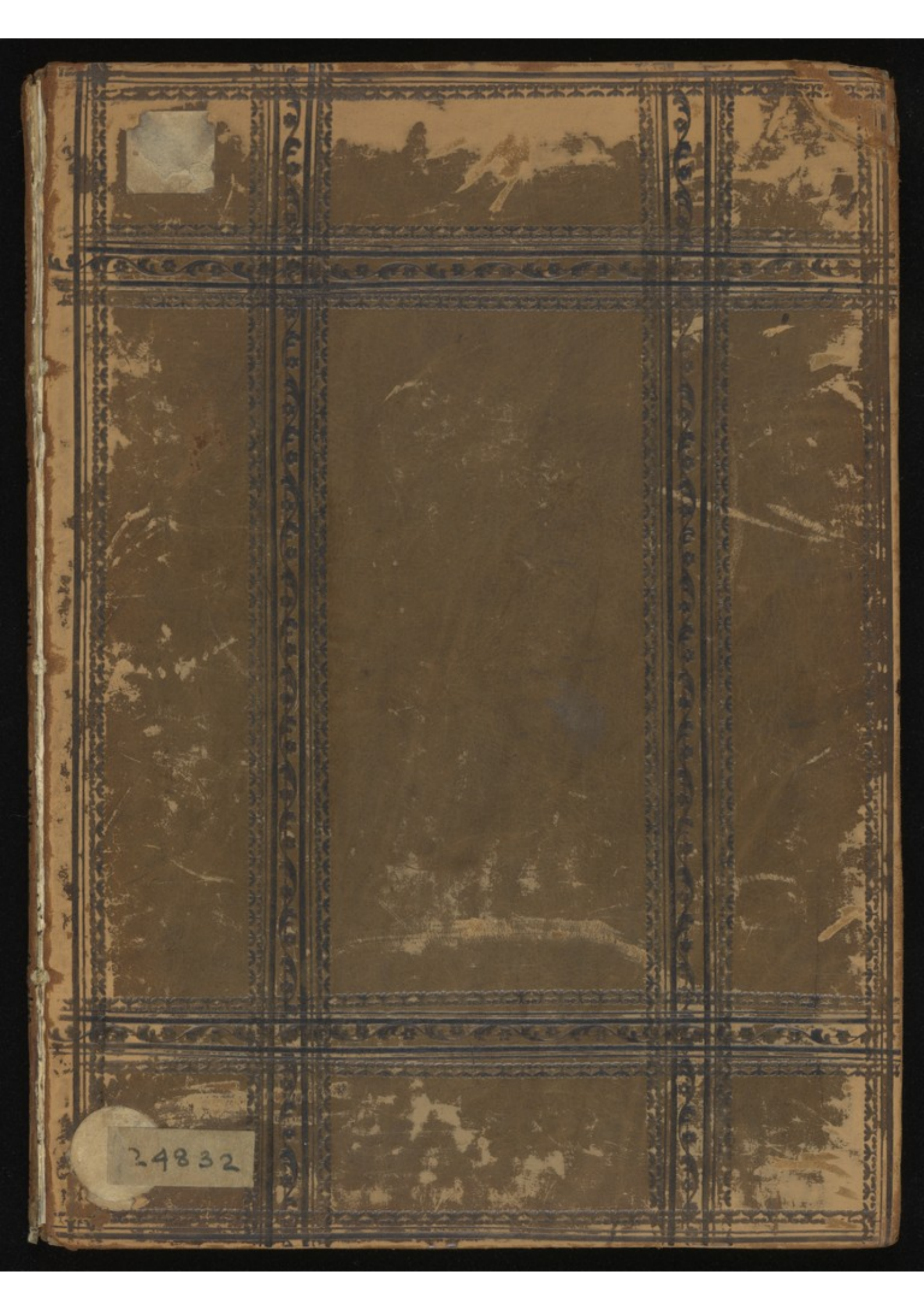
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

24832

C

46

Lib. 356944.

~~16568~~

480

Egidii a
S. Hein
confes
Iohanni
de pol
turb i

AEGIDIUS

De v

GERSON

De

MS. No.6.

ACCESSION NUMBER

24832

PRESS MARK

(Dated) 1473

rationis

plite)

Rosenthal
9/10

Inapit liber de vita et de gestis
sancti hemmii imperatoris et confessoris

Anno dñi millesimo primo ab urbe anteq
condita millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo. Ottone puero Rome defuncto
vacante regni solio. ad de principe subrogando
agētur om̃ vota iutu diuino ad eū inclinātur.
qui ad in regno habebatur potissimū. fuit nāq
p̃ idē temp̃ dñe banariorū hemmii tam bo-
nitatis quā nobilitatis regia conspicuus et vniūsa
morū honestate preclarus. Hic inuē sapientie
timore dñi plenū secutus est. q̃ eāt om̃ libarū
studio p̃ncipali inbutus et totus sana fide et actu
catholicus. Hic ergo ab om̃bz parti voto et cō-
sensus assistitur. diuina utiqz disponente clemē-
tia ut p̃ tpalis regni fastigia ad culmē celestis
regni p̃tingēt. Terrena em̃ bona om̃ia sicut
usu malo alios a salute p̃pediūt. ita alios usu
bono ad salutē promouent.

Qui merito resais uel imperatoris dignitate
obtinēti apparuit statim p̃p̃e s̃s wolfgangi
in sompnis visionē tali. Visum nāqz est ei quod
manēs in sancti emmerammi ecclia accideret
orandi gr̃a ad beati wolfgangi sepulchrū in
eadem ecclia situm. Idqz ibide s̃cū sanctūqz wolf-
gangū p̃ribus intimis conaretur exorare. Ibi
uidebatur ei ip̃e factus astrū et quicūqz uerū
ip̃m appellat. Intue diligēt litzas in muro

9
q̄sūt serus tumultu mēd sēpte. Erat autem ibi
sicut videbat sēptid solummodo. post sēp Enigilās
vōs hēnricus ip̄e tractatōe dūtur na serum
reoluūt. paucissima hūg visiois sēpta. In primo
ergo arbitratq. q̄s p̄a sēp dūes et mōitūg. mltā
dispensat paupibz. Ad aut sēp dūerū mūmēg
p̄tēnt. 2 mōitū in se corpālis molestie sentiet.
putauit ad sēp menses p̄tine. 2 vade cepit ti-
mē. Trāsacto vō et hūg mūi spacio. mōitūg
in se infirmitate passus. arbitratū ē hūc mūg
ad sēp annos p̄tine. ideoqz q̄ et sup̄ cepit timē
Adqz sēp annorū mōis integri p̄trāsisset. et
septimi anni dūes reuolutq. remisset. ip̄o dūe
re fāis dignitate p̄ aplīcam accepit 2 cōsecratiōe
Iud eandē senatqz qualis et sua visio. grās
egit deo sanctoqz wolfgangō qm̄ sibi tale reue-
Ulāe dignatqz est sublimitate
Actus igitur in regē b̄tissimqz dē famulqz
tpālis regni nō cōfētus angustis p̄ adipiscēda
imōritatis cōm. sūmo regi cui sermē regē
est militāe disposuit. Sūmā etm̄ diligētiā
in amplificando cultū religiōis adhibuit. ecclias
ditāe possessionibz et imēsis ornatibz augē-
cepit. Sedes aut epāles hiltenshem vbi a
puerō emittus. 2 lras edoctus fuit magd-
burgh argentina m̄senā et merseburgh. q̄
barbāra imānitāte adiacēnd sēlanorū uasta-
te fucant re-staurāuit. et tā ip̄is quā alijs ep̄is
patibz p̄ vniūsd regnū in possessionibus et

2
ornatibz inuicibilis totulit. **H**iltensheimensibz
vco sancto **S**otcharid diuina edoctz et uelacoe
pferit. Quid aut mersiburgensi ecclie specialis
pre alijs contulit. futuroz caritati volu rex pte
notificac. **H**ec eten ecclia tpe magni ottom
illis in qua qui ad hunc flumē sub scō oñdalisco
cōfessore ungaros pstrauit. et reges eorum
hclud videlicz et assur ratispome assiduis inuē
siombz adiudicantibz in patibulo suspendit. assi
dus mersibz et hostili vastacoē sctauorum
ad nichilū redacta. **E**t qz violentus vicinaria
nationū nō poterāt resistē in possessionibz. in re
ligioē. et in oibz q ad pontificatū dignitatē pme
bat pemptz cepit destrui. **A**ccidit ad ut eodē tpe
magdeburgē ecclie ep̄s via vniūse carnis in
gredetur. et mersiburgē presul ppter sapiam
sibi a deo collatā et ppter multas virtutes qbz
adornatqz erāt. ob quas etiā ottomī mōno ḡtissimū
cepit. in cathedra m̄gdeburgē predicto regē
id efficiēte pponitur. **f**ruū est aut ut mersibur
gensis ep̄atus pemptus destrueretur. et q potiora
erat illi ecclie in predijs in m̄strialibz in orna
mētis in ditione m̄gdeburgē ecclie tūssaret.
et de quibusdē reliquijs possessionū q mersiburgē
remāserat. abbacia inibi ḡstrueretur. **Q**uod factū
usqz ad tempq pii confessoris henrici inmutatū
pmanfit. **C**ū ad isdem rex quocūqz p̄ncipibus
regni sui. **C**hotchingeburgē curiā celebrasset
vniūsis indipm cōsentientibz. poloniā et boemiā
et ceterasqz sctauorum adiacētes regiones. q fines

9
regni sui vastabat de bellis disposuit

Quod legato itaq; exortu cont' predictas
nationes ante duxit. Et facies transitu
p' locu qm' Waltheri dicit. gladiu facti adriani
murus. qm' p' reliquis mltis ibi seruabat' tempore
accepit. Quo accinctus r'p' toto corde suo clamauit
et dixit. Iudicia dñe nocentes me. expugna
impugnantes me. apprehende arma et scutu et
expurge in adiutoriu michi. Inde p'gressus cast'
metatus ē in campo ubi merseburg' etolia
sita ē. et uidens locu desolatu et in nichilū
reductu ingemuit et ait. Beate laurenti
m' xpi si tuo intuitu has barbas nationes ad
quas p'go romano impio et xpiame religioi sub
iugam. Que locu desolatu tuo nob' conseruatu
diuina fauete grā in p'st' dignitate statu r'for
mabo. Ut nō p'ncipes polonie et boemie et
varuq; schauicaru q'cuq; p'mates romani impa
toris ad xpianu ad de bellandos eos aduenire cog
nouerunt. Inuicibili multitudine barbaroru collecta
in bellu ei obuia p'cesserunt. Quod regi pro per
speculatores suos cito innotuit. et sicut in omnibus
agustis suis plebat ad omnis arma confugit.
Inuocatoq; sup se noue dñi. b'to q; laurentio et s'co
georgio et b'to adriano m'ibz se suuq; xpianu
p'tegendu ad summa deuotione gmisit. Et ad oēs
p'prios corpis et sanguis dñi confortati fuissent
ad locu t'annu uenerunt. Vbi ad r'p' beatus
verbis exhortorij ad uilit' agendu singuloru
aios eripisset. uidēs adu'ssoru inuicibilem
multitudinē clamauit ad dñm et ait. Deus qm'
contris bella ab inicio. eterna brachiu tuu sup

3

gētes q̄ cogitat seruis tuis mala. Disperge illos
 in virtute tua. et destrue eos p̄teritor meus. Pone
 illos ut rotā. et sicut stipulā an̄ facie venti. **H**er
 dicēs apti sūt oculi eius. et vidit gl̄oriosos martires
 Georgiū vidēz laurenciū adrianiū cū anḡlo
 p̄uenire xp̄ianū suū p̄cedentes. et hostiū cū eos
 ad fugā p̄pellentes. Et sicut xp̄ianū semmarchiū
 ab anḡlo p̄uenire cōtritus et perit. ita et om̄s
 ista barbarorū multitudo p̄ virtutē dei contrita
 p̄uictis armis sine effusione sanguinis xp̄ianorū
 fugē p̄sidiū q̄sunt. Quo viso rex sanctus. eleuante
 oculis ac manibus in celū benedixit deo celi et
 terrę. **B**enedico te rex celi et terrę. qm̄ super bis
 resistis. et humilibz das grām. qm̄ custodis diligēter
 te. et glorificas eos in gentibz p̄pt̄ datā nob̄ de
 celo victoriā. **V**ictis ergo barbaris. et q̄ ad futura
 pacē p̄desse poterāt furmissā pacis stabilitis.
 vir btus ad suos in sua reducit ad pacē glori
 ficantes et laudantes deū q̄ saluat p̄p̄tē in se.

Quoniam xp̄ianissimū rex poloniā boemiā
 moraniā tributarias fecisset. ob reuerentiā
 sancti laurencij mris cōsulationē et destruccioz
 merseburgē eccl̄iā apit pio intuitu m̄e et
 pietate respice. et ad nichilū redactū in edificiis
 in m̄istralibz in p̄tulaibz possessionibz in eccl̄iasticis
 ornamentis. in p̄stīmū gradū pontifical̄ dignitatē
 sicut deo et sc̄o laurencio vouit studuit re
 staurare. **N**ec prius ab opibus m̄e destitit. quo
 adusqz cū ad antiquū statū dignitatē. et p̄stīmū
 honore religionis xp̄ianē gro p̄ducit.

Deniqz xp̄ianū habenbergensē ex m̄te gro
 in suo domatū fundauit. t̄m̄is videlicet

ab adiacentibus episcopibus legitime contabio commutatis
Eundem vero episcopum principibus apostolorum petro et paulo
et preciosissimo monacho Georgio ad titulatum speciali iure
sancte romane ecclesie contradidit. ut et prime sedi
debitum diuinitus impenderet honorem et sua platearum
tanto proximio firmiter committeret. In meridiana
per petram civitatem. monasterium in honore sancti petri
sub ordine canonicorum construeret. altera vero hoc est
aquilonaria. aliud monasterium sub monachi regula. in
honore sancti michaelis archangeli. in quo benedictus
abbas constitueret sibi sueque civitati super petram
aplice firmitate fundaret. mirroque et apugnis
monasterium sancti georgii. ceterorumque sanctorum mi-
nisteria ac exornata contra incursiones viciorum iactat
turrim fortitudinis in stephano. et contra refrigeria.
flatus illius. qui in aquilone. unde malum omne
pandit. sedem ponere disposuit. refugium autem
in angustis paravit presidio. ut a dextris et a
sinistris iusticie armis vallaret in nullo sufficeret

Rinsidiator prevaleat
Regis autem frater erat Bruno. augustensis
sedis episcopus. qui scholasticis fratribus audens multas
et aduersitatis iniurias in quantum potuit inferebat.
et ubi per se non poterat inferre per aduocatum
vel alios ad inferendum exhortando. stimulos
eius prave imitationis subigebat. In fratre
non solum talione non reddidit. verideret fratrem
instructum dilectione sua dissilando et patienter
sustinendo. illud bono vincere satagebat

Quanta eius munificencia. quanta erga deum li-
beralitas exstiterit. tam in illa habenbergensi
ecclesia. quam in alijs copulibus locis manifestis
opum detulatur. indicat. Solus quippe deus pluri-

4

elegit heredem quem et ipse conforam et tunc hereditatis cum assensu dignatus est. Liberos etiam secundum rationem nec habebat nec expectabat. quod quidem ea qua pro genere hoc videbat. quam iniquam nunquam cognovisset. sed quasi sororem dilexisse etissime comprobatum est. Qualem autem invenit ad communi edificandum preterendum non est. ut et testimonio etiam exemplis. et divinarum scripturarum admirationem moueam intelligeret. quemadmodum diligentibus deum omnia cooperantur in bonum. Tantis namque ac talibus bonis. temptatio deesse non potuit. Unde in idus cum omnium bonorum diabolus ubi thorum in maculandam sanctam non potuit. Felotipie linoze fedam cogitavit. et eis saltim famam ledere cum vulgus corruptionis infligit non potuit. Effacta igitur auctoritate diabolo suscitata criminis. quod non moueat maculam corruptionis. Sed quia crudelis est qui famam negligit. et purificationis gratia ad vomeres cadentibus illud sibi iudicium elegit. quod propter diuinitatem hominum institutum et cognoscatur. Cumque dilecti deo ad illud iudicium velut oves ad occisionem ducerentur ingremunt et ait Dominus deus creator celi et terre qui probas renes et corda iudica iudicium meum et eripe me. te enim testem et iudicem hodie inuoco. quod nec huius presentium hereditatem. nec alterum quicquam unum carnali commercio unquam cognoui. Hoc deo stupentibus ac flentibus uniuersis qui aderant vomeres cadentes nudo vestigio calcant. et sine adustione molestia securi pertransiunt. Ita deus operis vinculum castitatis dilectionis seruauit. innocentiam comprobauit integritati custodiam humilitate adhibuit.

Inter haec beatissimi principis gloria magis ac magis proficiebat. et gratia dei erat cum ipso

9
Nō dēstinavit cōpūis eius in bello. z hāsta ei
nō est auersa apuliam a grecis dñi possessam
romano impio rēcupavit. et videm p̄mū
ysmahēlem dñe p̄fērit. Am postea in baben-
bergensi loco mortuus ē. z in capitolio maioris
mōstērij spultus rēquiescit in dño. z benedic-
tand mōstēriū condidit. z om̄ ornatq dēcore

Quinqz ciuitates apulie per- **C**onpletauit
trāisset. z que ad utilitatē et ad honorē
regni p̄tinebat. in eis prudentissimē disposuisset
cepit infirmitate calculi laborare. Cuius morbi
molestia vix scūs tanta paciā sustinuit. ut
passiones carnis ad custodiā hūilitatē a deo sibi
collatas esse asserēt. et flagellū corporeis
ētissimū signū dilectōis eē affirmaret. fomenta
tamē curationis fecit sibi adhiberi. sed nulla
medicorū subtilitate ad integrū potuit li-
berari. Ingressente autē dolore off̄ ascendit
mōtū cassimū p̄tūrg ut p̄ m̄tessionē beati
benedicti z sancte scolasticē sanitatē ei a deo
p̄staretur. rēmedū. Venēs autē ad locū ubi
sanctorū reliquie fucant rēdite. effudit aīz
suā in consp̄d altissimi. z p̄ scōrū suffragia
benedicti vedelz et scolasticē. p̄abz z lacrimis
postulauit a deo. salutē corpis et aīz sibi p̄tati
impletūqz est qdē p̄ p̄phā dicit. **E**xquisim
dñm et exauduit me. et ex oībz tribulacōibz
meis eripuit me. Nam p̄tū et exauditus est
pulsauit p̄seuāt ad hostiū misericordis potēre
et m̄missus ē. Intēa rē cepit cogitā q̄ de trāstā
sancti benedicti audiat. z q̄ reliquie ei dicitant
furtim sublatis. idē vñ sancti dē corpali eius
presencia dubitabat. u

in aliud locū trāstā

5
Quoniam itaque oratione homo dei ad hospitium se
 contulit et lassatus ac debilitatus in lectulo se
 recepit In quo obdormiens vidit sanctum benedictum
 sibi assistere. et ferrum sectorum ad medicinales sec-
 tiones aptum manu tenere **Q**ui dixit ei **E**cce spasi-
 m deo et in sanctis suis. ecce missus sum a deo ut per
 meam medicinam ab infirmitate tua libereris **E**cce
 ego cuius ossa fuerunt sublata esse putabas. puerum
 meum exhibeo tibi. et in argumentum veritatis passionem
 tuam curabo **H**ic dicens parte illud corpus ubi
 calculus habebat medicinali ferro quod tenebat aperit
 et vulgo molliit calculo. huiusmodi vulneris subita
 sanatio rediret graviter. calculum quem tulerat in
 manu regis dormientem reposuit **Q**uo facto. christiana
 missusque impator vigilavit et pertractans sermo. que-
 rentem ipsum per confessoris christiani gesta ficerent. vidensque
 calculum quem manu tenebat. vocavit satellites
 suos. qui regio more sibi semper assistebat. **D**ixitque
 ad eos **P**ontificis regni nostri principes vocate
 ad me. ut cognoscant et videant mirabilia dei.
 que ineffabilis mens et inenarrabilis potentia eius fe-
 cerunt in me **A**t illi mandata regis celeri cursu
 perferentes ad principes. perduxerunt eos ad regem
Quos rex salutans. et salutatusque ab eis. sic allo-
 cutus est. **A**ffreres et consilios mei. magnifice-
 dum meum. et exaltatum nomen eius in idipsum. quia
 ipse est magnus dominus et laudabilis nimis. et
 magnitudinis eius non est finis **A**perit prout et me-
 detur. flagellat peccatores. et penitentibus misetur
Huiusmodi quod habet et huiusmodi exaltat. quia calix in manu
 domini vini mei plenus mixto **E**n ego qui huiusmodi morti
 proximus fui. per manum dei hodie vobis apparere

9
sams. et aculeu mortis que huius gestam inclusum
corpi meo. hodie oculis vris visibilis ordo. **H** dicitur
ostendit calculu que tenebat. et ostendens cicatrices
vulnereis. omnia que per sanctum benedictum circa ipsum gesta erat
tactis audientibus ex ordine referebat. **U**t illi
videntes et audientes mirabilia dei plusquam credi potest
admirati sunt et benedicentes deo. dumque in laudem
eius acclamantes. de incolumitate regis gaudium super
cursumque iterum ad eos. Quas inquit gratias actiones
aut que munera tante beneficiis totumque merito nostro
benedicto possunt repere. **A**ll illi omnes iudicaverunt
eum regis munificentia dignum. **R**ex ergo ex consilio
principum suorum in gratia munera in prediis in auro
in argento in ornamento plurimum ecclesie sancti benedicti
contulit. et vales faciens fratribus qui eidem ecclesie pre-
sidebant a cassino monte hyland et sanctorum recessit.
Al eo autem tempore quadam speciali veneracione et dilectione
sancto benedicto et omnibus monasteriorum religionis cultoribus
studuit deferre. et in amplificandis et protegendis
rebus ecclesiasticis benignus et devotus princeps existere.
Huius in cassino monte scripta invenimus. ut et in modum
magnalia dei in memoria habent. et apud posterum
per antiquitatem temporis in oblivione non veniant.
Inde iterum faciens romam pervenit ubi a benedicto papa
benigne et honorifice susceptus. gratias in actionibus
et beneficia per sanctum benedictum ei dominus contulerit indi-
cavit. **B**enedictus vero ipsa gratias egit deo per omnes
beneficiis suis et per salute regis et totius populi catholici.
obtulit sacrificium laudis. Eodem tempore sicut superius
est rex sanctus habenbergensem fundum cum omnibus
pertinentiis suis beato petro contulit. et apostolicis prelatibus
extitit et semper defendendum commendavit et in
commemoracionem huius pactionis singulis annis albu

6

ambulatorie in saleis romano prefuli dñe qstituit
 hoc q̄ humilitate et deuotione apud dñm ppam ob-
 tinuit. ut ad alamāniā accēdēt et babenbergensis
 fundi nouella platarum visitaret Nam i p̄mo
 apzili alamāniā mīuit oibz ciuitatibz illiq̄ re-
 gionis paginatē. tpe quo qd̄uerant babenbergensē
 locū aduxit disposuit. Venit ḡ quinta scia maioris
 ebdomade hora septa sac̄s pontificalibz uestimētis
 indutus. sicut iā ad pagenda mystica dei ac p̄-
 lepine illiq̄ dñi offm̄ processurū erat. et suscepit
 gloriosissime ab impatore atqz vniūsis q̄ aderat
 p̄ncipibz oibz clero et p̄plo iestimabili exultatione
 tripudio. Ut aut̄ in aduētu tā insoliti. tamqz
 exoptati hospite. deo nro iocūda deoqz lauda
 exhiberetur. prudentissimū regū quatuor in or̄sid
 eius choros psallendū dñi ordinauit. p̄mū
 in vltiore flūis ^{supra} aliud in citiori. t̄mū an̄ portā
 ciuitatē. q̄rtū in ar̄o ecclie. vbi p̄mū om̄ ip̄e r̄p̄
 data manu ppam domū dñi m̄ducās. diuinis
 hinc inde p̄mis canora suauitate sonantibz in e-
 pistopali cathedra locauit. Debitū huius sac̄issime
 dñi offm̄ tū duodecim ep̄is cooperatoribz ap̄licis
 pontifex filiter. et aliorū dñū sequendū sūma
 deuotione celebrauit. In t̄m aut̄ dñm passū ad in-
 matutinali off̄o adleuensis p̄uicūsa locū p̄mū.
 archiep̄us aut̄ rāuenas sc̄dūm. ip̄eqz apostolicū
 v̄tinet t̄m. oī deniqz ornatu et elegancia pro-
 cessionis solēpnia ageretur. veluti q̄derat a-
 postolicū dignitate. impiale qz magnificēciam
 in s̄ra solēpnitate solēpnitate quibz nō indig-
 tā religiosam. m̄is qz in regionibz in visitatō
 celebratē merito in notitia om̄ babenbergensē
 ecclie filiorū p̄petuo haberi. et medūale v̄m

in seculum non deselinam

Quam ad superiora redeamus unde paulisper
discessi sumus. Postquam vero sanctus romae posuit
omnia que petebat a domino ipsa impetravit. confutatus
aplica benedictione alpes appenninas transcendit
et dimisso exercitu in terram suam. cluniam vero quod
de religione militum et statu loci illius audierat. orationem cum in paucis
familiaibus suis precepit. Vbi cum plurima signa religionis
omnis et salutis vidisset. sancti spiritus igne succensus
coronam auream preciosissimis gemis adornatam ad missam
que de cathedra sancti petri celebratur obtulit. et fra-
tinitatem monachorum suscipiens. cum maxima humilitate
et contritione cordis orationibus eorum se commendavit
et in supplementum necessarium iterum in alia opera
tima predia videm congregandi contulit.

Inde ita faciens per leodum et treueri transitum fecit
et congregationes ubi deo famulantes plurimis
largitionibus et prediis ditavit. Et mirum quod homo
qui cum ecclesiasticis utilitates tanto studio et salute
anime sue flagrabat. in nullo puerum regem negligebat
quod humis sine effusione sanguinis. pietate et sapientia
terminos regni sui dilatauit et imperiale dignitate gloria
et honore amplauit et ornauit. Boemia viam ac
subiungunt. burgundiam in deditionem recepit. pan-
nomiam que fidei catholice et romano imperio adiunxit
Victor autem aliarum nationum apud fuit vngariorum

Quam cum omnes ad huc infideles essent. Henricus
imperator ad fidei catholicam illos concessit ad christum
Quod ut facilius fieret. sororem suam Gyselam. stephanum
regem eorum matrimonio copulauit. secundum apostolum dicitur
Sanctificat unus infidelis per mulierem fideliem. et
sanctificat multum infidelis per virum fidelem. Stephanus
itaque regis baptisato vniuersa pannomia verbi
vite suscepit. et magna virtute nominatus per reges

7

aplos. sancte catholice ecclesie incorporata. Et quod
prelata tanti aplati pfectas qua colenda et
veneranda utique fatis p quos tot saluati et facti
fieri sunt. Prefata autem rex vngariorum religiosus
deusque deuotus postea in perpetuo honorum opum
pmanfit. quod diuina pietas per mortem eius eundem
tibi iudicis ad sepulturam eius facte signorum mira-
culis demonstrauit.

Brigidiorum quam non humana. si diuina fuit victoria
quam cum armis et omnibus belli copiis cent instructi
viri ad bella doctissimi armis postea non honoribus
metu sed dei munitu rogantes ea que parati sunt de-
tras dederunt. Quae admodum enim ad declarandi
sancti martini confessoris merita deus pacificum belli
dedit exitum. ita et munitu serui sui meritis quod simile
uitae est ostendit. dignatus. Simile igitur factum
fuit glorie foris. et sicut moyses peribique magis quam
armis triumphauit. ita gloriosissimus princeps
per arma iusticie omnia bella feliciter consummauit
atque munitu fructu et inuenta victoria per habuit.

Dumque quod summat gloriose huius vite laboribus
per quod bone opinionis odore longe lateque itedo-
re fecerat locumque sibi dilectum ad ceteris monasteriis
ditando et ornando et excolendo ad perfectum
aduenit ad precipuam inmarcescibilem coronam
ab ergastulo carnis a deo euocatus. Qui cum
tueretur imminere sibi morte dei. citate ad se pu-
tibus et cognate beatissime impatris Chumgundis
nonnulli et regni principibus in manu sua apprehensa
quod dant illis humiliter verba memoria dignis.

Hanc vitam inquit michi a vobis primo per christum
consignatam. ipsi christo deo meo et vobis resigno.
Iam vobis inquit. Et ita. **E**xamine vestra.
plorante per actum exultauit sicut deus per suam

9
misericordia venerat digne est. Sub ipsa etiam
hora spiritus illius aucta seruo dei in solitudine com-
ranti. dyabolus sub quana specie tradit appuisse
Quia vii. dei p. spiritum disarctione ptingit agnouit
et ait Quo vadis? Cui ille ad exequias inquit per-
apio pro ad ille respondit. Vade comple negotium
tuum inquit tibi a domino permittit. Verumptamen consumato
officio tuo adiuratus per deum vivum ad me revertare ut
per te rei spiritus agnoscat. Post modum reuer-
sus coram seruo dei gemitibus assistit et voce querula
et ingenti ululatu dixit. Heu heu delusi sumus
quantum laboramus. quoniam ab angelis dei confusi
discessimus. Assistentibus enim sunt et inde nobis. et
spiritibus angelorum merita nostra iuste in statu appensa
sunt. et fastidit precibus deprecantibus iam pene par-
um respondere. Tunc subito adustus quidam
supervenit catino aucto parte de parte lanceam o-
neravit. mirumque in modum perit inquit adeo ponder-
avit. ut et ipsi catino ad terram collapsus ruina
signum collisionis inpressit. Itaque victores angeli
aiam nobis creptam gaudentes in suum confortum
abduperunt. Hic vero tam ulcorum gestu refectum
necesse est tamen. ut virtute spiritali completa
intelligatur. Res etenim spirituales per corporales ex-
primuntur ymagines. cuius aliud foris agit. aut
dicit. aliud intus gratia significatur. Pre memoratis
et sepe memoratisque dei famulis. calice aucto
in honore dei et commemoratione sancti laurentii martiris
et alie merseburgensi contulerunt aug. speciali pro-
prio coram deo adiutus. et in ipsa sui spiritus hora
creditur liberatus. Omni vero veneracione et admira-
tione dignum esse prendit. quod eade hora calice
certa custodia clausus habebat. non minus tamen per
collisionis materiale signum crepitavit.

De eodem et taliter quid religiosorum virorum
 relato in veritate audierim futurorum memoris
 intimare ope prout dixi. Cui enim pater istius confessor
 Henricus. p. disponendis regni negotiis marsipoli
 venisset. accidit ut quadam die ad altare sancti laurentii
 missam attentissime audiret. qui completa sicut semper
 facere consueverat. ablutione calicis sumere volebat.
 sed intincente magno negotio regni. quod vir sanctus
 proposuit tunc temporis fieri non potuit. Vocato itaque custode
 ecclesie rogavit eum ut calicem eadem ablutione in mundo
 loco reponeret. et ad omnia diligenter servaret. quoadusque
 opportunitas aptum tempus et locum ad sumendum illud
 inveniret. Exarscentibus autem causis et placitis
 tota die illa vir beatus non potuit se expedire.
 Postquam vero die postquam matutinas ad paucos sanctos
 suis clanculo monstrum intinuit. et dicens flexis
 genibus et profusis lacrimis deinde exoravit. accersitoque
 custode calicem eadem ablutione sibi affert. prout Cuique
 allatus et disceptus fuisse. Invenit ablucos illud
 in forma veri sanguinis transmutatum. Quod factum
 mirabile. mox unius qui aderant innotuit. et ne
 et semper in laudem dei et confessoris sui. ois ecclesia
 successoribus suis enarrabit. Distate ergo divites
 huius sancti facite vobis aures de madmona iniquitatis
 ut ad deficiat. ipsi vobis recipiat in eterna tabernacula sua.
 Huius ergo gloriosissimi principis ac beatissimi patris
 preteritum. lingua carnis recte non convenit in cuius
 transitu angelus triumphantis celum exultavit. Defuncto
 itaque dei famulo Henrico anno regni sui proximo
 vite lxx. mpxii vero xi. corpus eius in ecclesia beatorum
 apostolorum petri et pauli habenberg honorifice sepultum est
 ac permodum multis mirabilium virtutibus a domino glorificatum.

Anno dñi incarnationis **di. elisei cunradi**
millesimo **xxv.** ab urbe condita millesimo **sc.**
millesimo **xxvi.** Cūradus ep̄ regni primoribz
vniuers. sed regno antea p̄ rebellionē aduersus
p̄ncipibz pro eius clōe dissidentibus **Arthone**
aut magistro **archipo.** et **ebhardo** **habenber-**
gens presule sibi fauētibz octogesimo quinto loco
ab augusto regnū suscepit et āns quīdē reḡ.
Eublimatq̄ aut in regni sede. cōsilio **brunonis**
ep̄i augustensis fr̄is **henrici** impatoris. qm̄ semp
ut sup̄dictū ē. feliciq̄ eius actibz inuidebat. **ba-**
denbergensem ep̄atū meditabat̄ destruē. quia
idem **bruno** ep̄s p̄misit regie **Sybele** omnia
p̄edia h̄editariū iure ad s̄ p̄m̄tia filio eius
henrico contrade. **Locus** igit̄ et temp̄s quen-
tū statuit̄ ubi h̄et r̄s ad certū p̄ducatur.
Nocte v̄cō que dñe p̄cesserāt. **ebhardo** ep̄us
ad tentoriū p̄dicti **brunonis** clam accessit
lōq̄ eius residens multa sup̄ h̄ar r̄ monēdo
obseruādo mōrū fr̄is m̄culando aīo ad eadē
sollitū egit. **Qui** ubi iam multa nocte h̄oā trās-
acta recesserāt. et ep̄m̄ p̄ auditū sollititudī sopn̄
op̄sserāt. visus ē ei fr̄is suus impator **henricus**
lecto suo astae. facieq̄ sua barba ex vna parte
depilata turpata obiectae. **Qui** sup̄ h̄ar r̄ stu-
pido z admirat̄ ac quibz tā temerarios ausus
in eū p̄sumēt̄ interroganti. tu aut̄ q̄ fecisti
qm̄ me et sc̄os dei quos r̄bz in a deo gressis
dotum̄ despoliaē disposuisti. **Tunc** iā ultriq̄
sup̄ h̄ar temeritate. ne incepta tuas magna
infelicitate. **Ad** h̄et ille exp̄gefactū ac de
visioē nō parū p̄teritū membrorū quoq̄
horrore ac timore nō lenit̄ ē attritū.

Hanc autem factis. ad dñm expectatus ad quentid
 pcedit nō veniet. regina p filio sollicita nūc
 missis obnix rogavit. ut adveniens pmissa per-
 fieret Ille vco affirmabat se tanta infirmitate
 gravari. ut nec de lco surgere. n̄ pcedere possit q̄m
 move. Sed q̄ rogaretur ut se in lco ad conuictu
 deponeri patētur. quo vel sit pmissio perficeret
 oīno abdicavit. se q̄ in dñm et in stōs eius p̄asse
 libeā tandem voce p̄clamavit **E**cce itaq̄ dñi
 pietas p mētra famli sui hēnrici me spe qua
 in se posuit fraudet. oīa illig p̄auē cōspiciatōis
 machinamēta rēp̄ssit. id q̄ qdē ab eo bñ ceptū
 ē confirmādo semp̄ exinde ad meliora p̄uepit
Sed iam nūc ad mīacula q̄ p̄q̄ felice illig trāsītū
 dñs ad delānda mētorū illig insignia turca
 gloriosi corpis eius sepulturā opatq̄ ē viciam.
 pauca ex hīs ad postēorū noticiā trāsferētes
 que a viciā et indubitata maiōrū relatiōē ad
 nos delata sūt. a ip̄i modicis t̄pibz gesta
 p̄bām̄ et vidim̄. **E**x^m **M**ulier q̄dā con-
 tracta in ip̄a mēbat ciuitate adeo mēuata. ut ad
 gradiendū n̄lātēq̄ eigi posset. s̄ reptaret p̄onq̄
 p̄ pedibz ambularet **H**inc orōibz frequēter in-
 cidentī diuinitz inspiratū ē. ut ad mēoria beati
 hēnrici accēderet. atq̄ oīpotētis dei mām̄ obnix
 imploraret **A**ccidit at̄ ut dñs amīcū bñ hēnrici
 ggrua deuotōē celebrāi debet **P**opulo ergo more
 solito ad viciā confluit. et alio vigiliis vsp̄-
 tinas celebrāte. mulier q̄ illa mēuata et contracta
 aduenit. p̄lea fide ac deuotōē usq̄ ad lūd p̄-
 pulchri accessit **D**ixit ad p̄phā **V**ota mea dñs

9
redda in conspectu omnis populi eius. **I**bide ergo p-
noctas in oratione. uniusque quod habebat. id est tot con-
tritione et humilatione domino obtulit. et in fide et prout
lacrimis rigavit pedes eius et capillis caput su-
pergebat et unguento ungebat. Et quoniam multum valet
deprecationis iusti assidua. tunc inde fessa usque ad di-
talibus sacrificiis insistit. tunc hora dicitur tertia in-
ipsa missarum sollempnia. Sed in secunda missa alla-
cant. laus dei in quibus ipso opus effectum admi-
plet. **S**ubito enim cunctis cunctis quoniam advenit. mirum
quasi in extasi facta est. ac deinde sensum merui
quoniam dirigerat dissolui et unius corporis membra
companiona repertum extendi ac sic ordinem suo
tota membra corporis deformitas. in sua naturam
pulchritudine reformatam est. ut mulier erecta
et usum ambulandi et reliqua membrorum officia
ad sui integritate recipet. Quod autem christiane fide
cognitum est. reverentibus fratribus boni testimonij. quoniam
pater hunc miraculo se interfuisse et vidisse testati
sunt. **E**t. **N**ecque hoc negligendum aut silencio
preterendum videtur. quod antiquitas tradidit
et veridica relatione multorum memorie commendavit.
Quodque eduxit in ordine laico ad custodia ecclesie
deputatus. fuisse cepit assuescere. et in ipsa ecclesia
quicquid poterat clancula detestabatur. Sed quoniam
modum bonis de male utendo mali. ipsa bona dei
quantum in se est quodammodo convertit primo pueritum
in malum. ita etiam summa artifex per malum malorum
quicquid est in bonum convertit ipsorum. **U**t enim ad
propositum redeamus. ille prius ecclesiasticæ custodie
deputatus. ad iam molita viciosa consuetudine
ipsam consuetudinem pertrahit iam sibi qui legem
fecisset misericorditer a domino visitatus atque correptus

est. **I**ux illud **S**i iusticias meas ~~per~~ profanave-
rint et mandata mea non custodierint. visitabo
in virga iniquitates eorum et in verberibus peram eorum
Morte igitur quadam. dum in ipsa ecclesia sompnus caperetur.
seruus dei henricus aspid tribilis illi apparuit. qui
et aspe tunc in eu dixit **E**xpecta deceptus te. et
concupiscentia subitit cor tuum. **Q**uare hoc et hoc
fecisti. **E**ato quod rem iniquam operatus es. **H**oc dicit o
illud de stratu suo pertraxit. et multis verberibus resu-
citantur delinquit. **H**ec quidem permanens protulit
se exprobrata signa plagarum evidenciam demo-
stravit et verba verberum argumetum approbant
Talius ab immani papia retracta. idcirco per modum
in suo ministerio usque ad pueritiam etate in ecclesia
permanens. et in eius correctione multi correcti sunt
glorificantes deum. qui per servum suum iam in ecclesia
conatus. talia operatur in terris. **De quodam infirmo**
Quodam vero vice incerto tempore accidit eunda. ut
dissonante ab omni naturalibus instrumentis. mani-
bula loco suo dimota et oris impediunt officium
et naturalem quam deorum compositionem de forma
et doloris vel accidebat molestia. quam per
in alio quomodo valebimus si ad viri corporis infirmi-
tatem non recurramus. Talibus traduntur in modis
clamant ad deum et deum per pietatem omnipotentem implo-
rant auxilium. **U**t ergo opera dei manifestentur
in illo. multis assistentibus et videntibus ad tubam
Sancti henrici accessit et capite superimposito iadum
peribz institit. quousque per menta per in dei henrici
sanitatem quam desiderabat accepit. **Q**uid enim.
Necessarium enim est. ut qui deo unumque creaturam
obediunt illis cunctis ordo cunctis legibus rationibus

no

9
p̄ omnipotentis dei virtute obediat **De palacio**

nobile mag.

Tem alio tpe cōtingisse in vītatē audiūm q̄ quidē
a p̄līi usq̄ adeo v̄pactū. ut exinde vsq̄ brachij
p̄didisset. Mutu diuino amom̄t q̄. ut sepulchrū
sancti henrici accēdēt. et p̄stīntq̄ in orōe dei
ōipotentis misericordiā p̄ beatissimū henricū ibide
requiescētē mēta mōrēt. Toto itaq̄ corp̄ p̄stīntq̄
orōibz incubuit corde maḡ q̄ ore detātūm cum
p̄phā. Adq̄ sit panimēto auid mea. vniū me se.
ver tūd. Quid ergo. Xp̄us filius dei qm̄ sup̄ terrā
gradibz manū aridāq̄ habentē sanauit. idē
mūc sedens ad d̄p̄tūd p̄b. eodē inouato mira
culo. p̄ mēta dilecti sui henrici supplicem istū
liberāuit. Tanḡ equidē ab orōe surrexit. et diu
pp̄riatōrē in quēdānoē sancti sui glōrificauit.
Clamor ad celū attolūt. et ad debita gr̄tūd actiōē
p̄nus gl̄e oīpotenti deo ab vniūsis assistentibz
decantat. **H**or q̄ successoribz n̄r̄is indicant
tūāūm. qdē in diebz rogatiōnū ad sepulchrū
beati henrici cōtingisse v̄cūt. agnōūm. Quidē
em̄ p̄r̄dos ad p̄p̄lo sue p̄uātiōm q̄missō in diebz
rogatiōnū cruce ad p̄m̄is et tātis ad mōst̄
quid sancti petri et sancti georgij deferēbat.
tū quo quidā catus. alt̄r̄ig manū ductq̄ v̄cēbat
is ad ad sepulchrū cōfessoris p̄pi venisset. et
toto corde suo. s̄m̄ henricū rogauit ut p̄ eū
intuentū restitueretur et lumine oīōrū. Cūq̄ diu
p̄cibz et lacrimis pulsaret ad hostiū p̄i cōfessoris
tūctis videntibz. et in laudē c̄stī acclamātibz
redditū est et visus p̄ gr̄m̄ oīpotentis. Et mirū
in modū. qm̄ ad alt̄r̄ig manū ductq̄ cruce d̄m̄
secutū fuerat. nūc p̄p̄rijs m̄ibz cruce ferēns.
ad laudibz dei p̄p̄lo domū redēti ductū p̄buit

illuminatus. **Miraculum** Aliud q̄ diuine virtutis mi-
raculum. celebri commendatōe. et certa fide cognitū
est. Erat quidā languidus in ipā ciuitate oibz cogit
eius infiriora omnia a lumbis et infra omni p̄-
mortua fuerat. adeo ut nec pedibz solo niti
valeret. s̄ instructo eundē rotulis quatuor co-
aptato pendulq̄ inherēbat. suqz corpis mole
maibz p̄p̄is p̄ possibilitate artificis volutab̄
Idem loculū strissimū corpis frequētiq̄ visitat
solēbat. et p̄ dei misericordiā. ad declaranda
serui sui merita tantā grām est consecutus. ut
membra premortua viuificaret. ac deinde ba-
culū utriqz humerō suppositū pedibz t̄rā t̄ngit
et erectus incedit. **Illud**. Modicis etiā
temporibus contractū quidā. qui adhuc in carne
sup̄est. in eodem loco sanatus est et naturalē
v̄sū ambulandi recepit. **P**reter h̄ multa
alia sanctitatis argumēta et exp̄imēta. in eadē
loco frequēter visa sūt. debiles curati. cecū illu-
minati. dēmonē ex obsessis corpibz visibiliter
fugati. multi ex diuersis infirmitatibz ibidem
frequētissime liberati sūt. dñō testificantē. q̄ta
s̄cōrū gloriā in celis sit. quos tantis miraculorū
virtutibz in terris coruscāe concedit. ne apud
hōmē loco teneantur hūi qm apud deū meritis
exaltati ēē comp̄bantur. **I**dē v̄m miraculorū
attestacionibz sanctitatz cōfessoris sui domini
declaret. habentē gensis ecclesie p̄lati crebresce-
tibz signis ad mandatis et litteris cūuadi
regis ac p̄ncipū romā abierunt. et quā m̄g-
na m̄abilia deus p̄ cōfessore suū oparet.

9
Dno ppe eugenio et romano tunc mirauerunt
At illi gaudentes. et pro tante fame dulcedine
deu glorificantes. de canonizatione sancti henrici
reperit solliciti ac diligenter conferrunt. qua-
tunc in catalogo describentur scorum. qui virtutibus
et signis probantur assumptus esse in regnum
celorum **In** canonizationi. quidam cardinalis
ihocis nomine. cepit vehementer obistere et pecto-
timore dei in quibusdam potuit non verumdatum
est pater confessoris xpi detrahere. **Sed** diuina
vlao detrahente celesti verbe repente co-
heruit. et dno fama beati viri lacryaret
ptas dei luce oculorum eum primauit **At**
ille a deo percussus et humiliatus cecidit molestia
et iratus sui gratia cepit torqueri et quoniam hanc
plagam in confessoris xpi pando meruisset
confiteri voce publica cepit **Et** mirum in modum
que prius detractionis dentibus lacrabat. hunc
modo laudibus ac promissis usque ad sydera extol-
lebat **Comissus** itaque ad penam. celerem cōsecutus
est indulgentiam. et per intercessionem confessoris
xpi. de nouo illuminatus est. ob cuius vltionem iusto
dei iudicio fuerat exērat **Aliud.** Simili-
modo in loco habentibus ubi predictus confessor
xpi henricus humilatus fuerat. ad de canoniz-
atione eius celebris fama habetur. vnde quidam
religiosus de signis que per eum fiebat cepit du-
bitare. et de permutatione spequiarum que in
amissionem eius celebriter fiebat inter se met-
ipsos dolere **Quoniam** more oculorum caliginem
a deo est plagatus. ut postea per confessoris

ppeisti sanatus. quāto sanctitas eius apud
 deū et apud hoīes posset in cōmōne ipsius
 pperiretur. Et mirandū est valde. qdē de
 sanctitate tanti viri aliquis dubitāe potuerit
 cū cōuersariis. sanctitate integritate. elemo-
 sinarū largitate. humilitatis custodia. et oīa
 opa iusticie. usq; in finē vite sue cū summa de-
 uocōe seruauit. Sed sicut scriptū est. Nemo
 ppha acceptū est in patia sua. Vir et g^o
 predictus grauatus defectu lūis. confugit
 ad p̄cīnia scōrū. deprecās ut p̄ corū suf-
 fragia sanitas p̄beretur oculorū. Et
 tū ex dolore et labore et assidua veniarū
 incuruatōe fatigatū fūisset. lassatū corpus
 sompno repauit. Cui dormienti sc̄s wolfgangus
 eo qdē cū familiarē in orōibus suis habuerit
 apparuit. et ait ei. Ora cōfessorū p̄pi henricū
 et liberābit te. qz qdē eius sanctitati derogasti.
 idēto h̄c plaga t̄ritate venit sup̄ te. p̄ q̄ h̄c
 visione p̄p̄ḡfatus. ex ḡscād delicti sui
 in t̄rre mūt. et ad tumbam cōfessoris p̄pi
 cūto gradu et deuota mēte p̄perauit et pro-
 cūbens t̄rre a sancto henrico veniā lacrimis
 et precibus suis p̄cessib; postulauit. Et statim
 exauditus et p̄stine sanitati restitutus. grāu
 actiones deo et sc̄o henrico retulit et mag-
 nalia dei. que circa ipm̄ deus fecerat religios
 virū qm̄ nobis retulerunt ip̄e enarrauit.
 Caveat igitur habitatores seculi. domus t̄l
 dei et tumb; sanctorū detrahe. qz necesse
 est vobis hic et mētū p̄p̄e. qm̄ scōrū bonis

9
opibus solent obloqui et invidere. **¶** Quamvis
enim nunc tempora maculorum non sunt. signa enim debentur
non fidelibus sed infidelibus. tamen etiam alia preter
solitum cursu ordinisque nature eveniunt omni
veneratione amplectenda sunt. quatinus et ipse
qui mirabilis est in sanctis suis honorificetur.
et nostra tarditas ad meliora queque tantis vir-
tutibus accendatur. **¶** prout domino nostro ihesu christo
qui ad deo patre et spiritu sancto vivit et regnat per
infinita secula seculorum amen. **¶** Egidij abbatis 1413.

Stem sequitur viderem considerationes venerabilis
magistri Johannis Gerson De pollutionibus dixerunt.

Scripsi p̄vide aliqua sup̄ preparati oīe
ad missā sub decē consideratōibus oc-
casione sup̄ta p̄ncipalit̄ ex materia pol-
lucōis nocturne. R̄unc aut̄ de pollucō-
nibus q̄ videtur accide' vigilando que-
sita sūt a me aliq̄ que solent timoratas q̄stas
plurimū turbare sicut ~~et~~ frequenter ex diversis
p̄sonis utriusq̄ sexus tam ī cōfessioe q̄ extra
potui p̄pende'. p̄tea consiliū ne dū doctores ī
scriptis eoz sup̄ hac re s̄ etiā colloquū habui
erectatis et discretis ī cōfessiois materia.
vino et a medicis huiusmōi multiplicis et varie
pollucōis causa inq̄sui. Deniq̄ prepararet se lec-
tor audire caste id qd' p̄ castitatis cognitōe ne-
cessitas cogit aperire. **Consideratō prima.**

Resupponendū ē' igit̄ ī primis q̄ a corpore hu-
mano deflūt multiplex humor p̄ meatus
mēbrorū pudendorū q̄ ḡnatori deputata sūt. Vnus
ē' vero seminalis. alius vero v̄rnalis. alius quodā-
mō medius qui p̄t appellari salinialis ul' spū-
talis. alius addit' humor p̄fertī ī mulieribus
qui nōiāt' mēstrualis et hūc similis quāq̄ mas-
culo accidit ex infirmitate. Porro facile ē' satis
agnosce' patiētibz secūdu et ultimū fluxū qū
scilicet ille ē' vere v̄rnalis vel vere mēstrualis
habet em̄ suā distinctiōem ī colore et liquiditate
et tales exeūt p̄terea ut cōter sine ulla delect'

9
tate i membris genitalibus prefertim nisi quantitas
alie cause delectationis sicut infra docebitur. Ce-
terum humor proprie seminalis et humor ille medius
non ita facilliter ab invicem secernuntur propter similitu-
dinem i albedine et viscositate seu tenacitate et
quadam spissitudine habet nichilominus distinctas
proprietaes et diversos ortus et meatus. Unde de-
fluunt quod de articulatione cognoscere spectat ad me-
dicos. Est itaque humoris seminalis superfluum vlti-
me digestionis superfluum non i qualitate sed i qua-
ntitate habens enim natura sufficiente ab eo pro alimen-
to corporis mittit ex omnibus membris quod super est ad
vasa genitalia nunc plura nunc minus. Et quando super
habundat ipsi nature conatur expellere tandem id
superfluum quod fit i actu generationis seu coitu-
tus vel per evaporationes similes sudoribus vel per ali-
quas fedas distillationes quandoque sine sompniis.
Aliquando cum delectatione aliquando impreceptabiliter non
nunquam i vigilia quibusdam venit tam voluntarie quam i-
nvoluntarie modis valde multis non ex vicio nature
nunc ex vicio culpe. Rursus humor ille medius
fit ex quadam superfluitate alimenti non solum i quantita-
te sed et i qualitate. quia scilicet ineptus est nutritioni ineptus
est similiter quia velut i salina videmus et
aliis superfluitatibus defluentibus ac cerebro tam per os
quam per nares istis pariter et rariis et aliis abundantiis
et cerebro. Immisceat autem se talis humor medius
cum urinatione aliquando per se defluit sine cogitatione et
sensu. Nunquam fit vero cum delectatione et pruritu quo

dam plq qd i vna qnq. q cu vna qnq cu morbi-
 natione quando exit. Puto etia nichilominus qd vix
 a' miqu' causat iste fluxus humoris medij. tale mo-
 du delectationis et gressione. qd totius corporis et spe-
 cialit' i pudendis. nec ita pstr'ingit a' obnubilat
 i suo exitu iudiciu' rationis sicut venit ve i humore
 semiali. qm et ille humor semialis magis di-
 gestus. et ad causatione libidinosae delectationis nisi
 p' infrigidatione a' aliunde corrupto sic p'portiona-
 bilior inuenit'. Hic insup humor iste medij qd ex
 lenioribz causis ac maiori facilitate mouet' ad ex-
 itu qd semialis pfectum i mulieribz adeo qd ex leuis-
 simo motu corporis de loco ad locu vel inclinatione abs-
 qd aliq' cogitatione z absq' sensu pueniat. Ex effectu
 vero p'cipit' p' sordidatione quada fistosa in carne sua
 uel i panis. Euenit aut' faciliq et no sine aliq' sensu
 concomitante vel premio du psona pulchra sine di-
 lecta sine turpe sine iuvene sine senie siue seculare
 siue religiosa et qnq denota aspiciunt a' tangunt a' ei
 azridet' a' cofabulatur' a' iocant'. etia vbi nichil de
 ope carnali volut' a' putat nec dicat' p'age. sed ut
 cogitare

Consideratio secunda

At tendendu est secundo p'ncipalit' circa hac ma-
 teria qd delectatio seu quicio libidmosa p'ri-
 vatus seu titilatio puenit i mebris q loquimur fre-
 quenter absq' fluxu quotius. Eunt em fumositates
 aliq' qd medici vocat' spe et hec sup'alescunt et

9
inflant et distendunt venas et nervos in membris
illis. fitque stimulatio quedam ut pruritus vel titil-
lacio que dum queritur extingui vel sedari per at-
tentationem sentitur et quousque completur delectatio li-
bidinosa sine quousque fluxu. Patet hoc in pueris
adhuc etate que nodum apta est seminatorem propter
defectum seminis vel actionem venarum. Constituta
autem humiorum pruritus ex talibus fumi seu spi-
ritibus tam ab intrinsecis per imaginationes fortes
vel sordidas species maxime per autem per imaginationes
libidinosas et turpes quas ab extrinseco per
allocutiones pravas et per aspectus lubricos aut
tactum impudicos per se vel aliunde provocatos. Quod
si per complementum delectationis ex talibus absque omni
semine corrumpatur vel ipsa virginitas iuxta sen-
tentiam quorundam magis. Hec prochydolor quod in
pueris manet virginitas cogitatione stupor est
nisi forsitan pueris et puellis hanc excuset defectus
sufficiens iudicii rationis. Dicendum est propterea quod non
omnis pruritus circa membra pudenda debet indi-
cari propter libidinosum nec etiam cessio eius vel extinctio
per vacationem ut aliter debet appellari luxurio-
sa delectatio. Videmus itaque quomodo et in aliis membris
crebro pruritum sentimus quem unguibus scalpando
vel ut iuxta vulgare loquar sepius vel exting-
uimus. Est autem haec passio nominatim ita vehemens
ut etiam cum vulneracione carnis per unguem et ef-
fusiones sanguinis vix recedat quod passio si me-
bra illa genitalia iniurias cadit prorsus in

15
magna angustia qui hoc pati cogit. dñ contra
huiusmodi pruritu remediū querit. ãle fiet
i alijs mēbris ipse in pollucēs fedas et vere li-
bidinosas atq; culpabiles plabit. Tradūt isup
medici q̃ i mēbris euenit quedā passio cōsur-
gens ex quibusdā finnis descendētib; uenas
mēbrorū istorū et neruos adeo q̃ sedari nō p̃t
etiā p̃ vsū carnalē uel aliā attrectatōem quēad-
modū narrat Iuuenalis in quadā matrona no-
bili romana. Est igit̃ in hoc casu uel i similibus
tanq̃ de uera egritudine ad medicos reuerēdū
Deniq; patet ex istis q̃ pueri et puellae cū sobrie-
tate atq; disciplina in cibis et potib; atq; socie-
tatib; ne ab intrinseca causa uel extrinseca con-
sueſcāt habere libidinosas huiusmodi cōmōtōes pec-
cati in sua carne. Alioquin p̃tuent ex cōsuetudi-
ne uelut i quadā necessitate hec agendi p̃cipue
dū etas grandior aduenerit. Delectatō insuper
improbiior et vehemētiior sentiet̃. Quia i re cō-
fessores uel parentes cōmōitōem aliquā facere
debent pueris et puellis ut a talibus abstineat
net a se net ab alijs turpiter se tractari p̃mittat
Attendat quilib; discretus ex p̃missis quid agē-
dū et videat ne dū minū seruāt loquēdi pud-
ricia sequat̃. operū maior inordinatio et confes-
sio de talib; nulla fiat. Attendat ex aduerso ne
dū phibicio sit expressa ip̃a conatū adaugeat
uerū nāq; est illud poete sitimū inmetitū. Por-
ro si p̃entes phibeāt filias suas ab osculis uiroz
et adolescentulorū similiter et filios a puellarū

9
contrectatombz tunc non poterunt filios coarctare
verbis a' verberibus ne seipos a' seipas iniunctum
male contrectet cum sit utique h' flagitiosus q' alie-
ru et eo plus habet periculi quod minor e' illis
verecundia et licentia maior. Et ideo hic de stul-
tis ymo nephariis p'entibus ergo suos z suas
inimica familiaritate quoniam timentibus. Et ideo de
ceteris vel servis vel ancillis vel aliis qui p'
mitte hanc contrectatissimam inducunt sub quadam
ludi specie non verentur. ve. ve. mundo ab hac cor-
ruptioe viar' ois carnis. **Consideratio tertia**

Atendumq' tertio principaliter q' i' theo-
logico vel morali negotio dñi inquisicio
fit de aliquibus effectibus id' opibus an sit
vel qualia sint p'ita cōfiterēda e' resolutio p'ri-
cipalis et finalis ad libertatē consensu vel dis-
sensu i' talibus. et inde p'itum. Dicente Augus-
tino adeo e' voluntariū qd' si non eēt voluntariū
non eēt p'itum. Et iuxta cōm' doctrinā. actus ex-
terior super interiore nichil addit malicie vel
mortalis culpe ea ppter pollucōes vel fedas
distillacōes ex mēbris genitalibus plus respi-
ce' quoniam ordinē morale q' naturalē licet cō-
sideratō naturalū proficiat ad moralū cogni-
tiōē pleniorē quēadmodū circa Iva Inundia
gula. et circa alia vicia p'cipue carnalia q' ma-
teria vel fomētū trahūt satis patet

PResupponamus igitur Considera q̄ta
q̄to p̄decisiōe materie p̄ntis ac similiū
oformit ad doctrinā Augustini de p̄cessū
tēptacōis in nobis sicut i adā fuisse scriptura com-
memorat et dicamus q̄ cōmotio libidinosa q̄sur-
git p̄ statu nature cor̄rupte nobis etiā inuitis et
sep̄issime etiā p̄uenit om̄e iudiciū ratiōis neq̄ per-
consequēs subest arbitrio aut cōsensui libero Iuxta
Augustinū dicere nō est in p̄tate n̄ra quibz n̄is
tangamur sed ē in p̄tate n̄ra resp̄ne uel accep-
tate Intellige similiter de auditū et olfactū de tac-
tu et gustū P̄uenit aut̄ h̄ec inuolūtaria p̄uencio
ex cor̄ruptiōe nature p̄ p̄tatiū originaire p̄ statu na-
ture lapsē Pro statu uero nature p̄mitq̄ institūte
et integre talis p̄uencio uiciosa nequaq̄m cōtingisset
fuisse enī regimē hominis talit̄ ordinatū q̄ ratio
sui dominiū sup̄ sensualitatē absq̄ illa p̄uencioe
uel rebellioe seēnasset p̄ptea reputat̄ om̄is cōmo-
tio talis libidinosa p̄ueniēs iudiciū ratiōis esse per-
cū saltē ueniale qm̄ ip̄a consurgit p̄ter uel con-
tra iudiciū dñe sue ratiōis. Verificat̄ q̄m̄de dictū
illud sapiētis Nullus ē absq̄ p̄tatiōe etiā infans un-
us diei Proueniet quippe i quolibz filio adeo nō
p̄ueligato cōmorōes huiusmodi p̄ter uel cōt̄ iudi-
ciū ratiōis Et ita sumēdo large p̄tatiū ueniale absq̄
tali dñi uincē nō ualemq̄ dicit̄ aut̄ talis cōmo-
tio uolūtaria magis a p̄tatrice uolūtate p̄mi
hominis q̄ a p̄p̄ia. P̄tatiō si debet p̄p̄ie appellari

petitum etiam veniale. oportet ut aliquo modo propria voluntas sit in causa

Consideratio quinta

Nunc quinto accedendo ad investigationem principalis dubii. quando talis commotio libidinosa est petitum mortale et quando non. quoniam de veniali attentis promissis non est facienda perscrutatio scrupulosa vel dubia. Consideremus quodlibet ad illam commotionem seu temptationem se habeat libera voluntas et fieri potest multipliciter voluntas uno modo se habet pure privative tam directe quam indirecte hoc est absque omni actu voluntatis per omni differentiam temporis quod nec ante voluit quod illa commotio fieret nec aliquid disponens per se ad illam voluit et dum fit aut postquam facta est non aduertit et ob hoc cum ea non consentit vel dissentit aliunde forsitan occupata vel in sompno voluntas alio modo se habet pure positive tam directe quam indirecte hoc est cum actu voluntatis vel noluit. sic quod antea voluit deliberare vel voluit quod illa commotio fieret aut dum fit vel facta est placet sibi vel displicet deliberate sic quod habet consensum vel dissensum liberum in tali commotione acceptando illam vel de acceptando cum aduertentia quod ita iudicat vel ita non vult. voluntas aliter se habet circa commotionem illam libidinosa quod in medio modo sit quod neque se habet pure privative nec volendo sed illam vel nolendo et similiter se non habet pure positive volendo deliberative illam vel nolendo et ad eam actius vel se convertendo sed se habet quod dissimulando vel

dormiendo vel nō cūando Ita q̄ nec expresse ul
actualiter consensit ī illā cōmōtione libidinosa
nec dissentit expresse sed dissimulat et dormi
tat dū attende et vigil eē tenet aut dū aduer
tit periculosū nec tamē obviare vel resistere co
natur

Consideratio sexta

Quarta dicam. Sexto consequēter q̄ dis
tingui solz ī volūtate duplex consensus
vniū completus deliberatū et directus. Alt
incompletus vel interpretatū et indirectus.
Prima sit dū volūtas sufficient. et actualiter
aduerit p̄ iudiciū vniū reflectentis se sup se
q̄ sic vel sic agit vult indubitanter sic age et
hic consensus est cōmūter satis notū etiā apud
parū cōditos vel ī moralibz vsitatos quia ple
nis est et directū. Alterū vero cōsensū quē di
cimus interpretatū difficilē ē aduertere nā fit
multis modis. vniū ē qū vō dz eē p̄ingil cura
aliqd̄ reprimēdū vel repellendū dū iā īsurgit
actualiter sed omittit et negligit repellē quasi
tācēs. Iuxta illud vulgātū. Qui tacet cōsentire
videtur. sic nauta negligēs dicat causa submer
sionis nāvis. Rotāter vero dicat qū vō dz eē per
ingil cura aliqd̄ reprimēdū quia si actus eēt
indifferēs vel talis cura quē vō nō debet la
borāe ad repellendū seu reprimēdū quia sc
nō imminet p̄iculū p̄ceptati p̄ silentiū suū. tūc

no dicit voluntas i tali silentio consentire. Unde
potius aliquando debet dici dissentire sicut fit
i temptationibus blasphemie et multis alijs q
melius vincuntur silendo sine no aduertendo qua
pugnando et directe conuado. sic i civilibus qn
quid veru est. a' qd' tacet no statim videt' qsen
tiae pmo verius dissentire indicat. Alia regu
la dicit. Qui tacet no concedit a' negat. Amplius
vero fit qsenso iste secundu nonnuq' indrecte qn
scz voluntas aliqd' vult vel agit ad qd' solet se
qui aliud qd' est peccatu ut cu alijs meliorat se
voluntate ad qd' sequit' dormitio et ex dormitioe
omissio surgendi ad officiu diuinu ad qd' obliga
tur. Hec ommissio surgendi voluntaria indrecte. s.
ex primario consensu mo dicto. Actus vero qse
quentes inde tm habet de vicio quatu de qsensu
i principali actu pmo nec amplius si inde addere
alius consensu. Possumq alijs verbis disting
ne de consensu voluntatis et simil' de dissensu
Unde pposito aliq' obiecto culpabili voluntas pt
se circa illud h're septupliciter. Vno mo qz vult
obiectum illud ee. Alio mo qz vult interpretatiue
seu imputatiue. Itē vult illud directe vel idig
recte. Itē vult illud plene et pfrē aut vult i
semplene et impfrē. Itē postremo habz se sus
pensiu et quodamo neutralit. qsi scz nullu ha
bet actu nolendi vel volendi ita i sed tenet iudiciu
rōnis i suspensio vel ad aliud se diuertit. Et hec
distinctio si bñ caput' clarius est i omni negotio

moralis ad apiendū exitū difficultatibz innumeris

Dicimus ultra septio Consideratio septia
 p̄ circa actū carnale aut aliquē hūmori
 actū p̄positū volūtatī ip̄a se p̄t h̄re multipl̄
 Uno mō quia cōsentit in opus si facultas ad
 esset aut nisi pudor uel timor hūanū impe
 dret. Alio mō quia licet refugiat et horreat
 cōsentit i op̄a tale nephariū Ip̄a nichilominū
 uersat et reuersat i animo suo cogitacōem
 de illo Et iterū q̄t fieri multiplicat. Uno modo
 ut deliberate et plene et directe. In hac co
 gitacōe delectet^r et h̄ p̄ctm ē in illo cui p̄hi
 bitus ē carnalis gauditū secus i uxoriatis
 Si em̄ aliq̄s actū p̄hibitus ē cōsequent^r delecta
 tio Similit^r si actū p̄mittit^r p̄mittit^r similit^r
 delectacō cōsequēs directe et de p̄ se ad illū ac
 tū Rotante addit^r et de p̄ se qm̄ inspicit mū
 lierē nō ē de p̄ se p̄ctm sū nec delectacō de p̄
 se cōsequēs sed de p̄ actū cōsurgit crebro
 delectacō illa libidinosa i ḡtine te quā ḡtine
 nō habet. Hec aut̄ regula multū notanda ē
 contra scrupulos ex vna pte et ex altera pte
 contra piculū et p̄ licitū eā tūte dimitte^r
 dū Cogitat alio mō talis circa carnale delecta
 tiōe ut eā possit satagendo et conādo q̄i p̄
 vim uel industriā repelle^r et nō semp expe
 dit sicut nec pugnat cū venenoso serpente

81
dū aliter p̄t declinā. Cogitat alio mō ex quā //
dā sola curiositate q̄ sepe noxia ē et crimi- //
nalis. Cogitat alio mō quia nō aduertit picu- //
lū imminē sibi p̄ tali cogitacōe sed ī exercitiū //
virtutis sibi cōuertit et p̄t ēē virtuosa et ca- //
ueat sufficientē piculū. Cogitat alio mō quia //
vult et cogitat de hac materia docē alios vel //
de ip̄is condicōe plenig edocē. Et si hec agit //
cū appositōe inculpate tutele nō p̄tat mortā- //
liter etiā ubi polluto sequeretur. Si diceret cū //
hō cogit andire cōfessiones aut equitare et si //
qua sunt similia. Deniq; volūtas quādoq; se ha- //
bet ad actū tale p̄positū quodamō neutraliter //
vel suspensivē quia nec expedit curā hec //
deliberāe ut si sit loci et temporis oportunitas //
aut si p̄ponat sibi quid mallet vel ī actū illū //
consentire vel p̄petue arde tute facit si nō de- //
liberet de utraq; p̄te p̄pter piculū incidendi //
vel ī p̄suppōne falsam si eligeret ~~ad illū~~ //
p̄petuo arde. ul' ī p̄ctū mortale si eligeret ī ac- //
tū illū cōsentire. Hec ē cautela cōueniēs mul- //
tū et expeditēs aduersū interrogacōes q̄ ul' int̄ //
ul' exteris curiose fieri solet vel p̄poni ubi pi- //
culū imminet quicquid eligat. Et ita v̄lūquit //
verificacō illius puerbii vulgaris. Silere me- //
liq; ē q̄ stulticia dice. Sic agebat q̄ dixit Et //
factū sū sicut hō nō audies et nō h̄nt ī ore

suo redargutiones

Considera^o octava

Veniamus nunc octavo ad respondendum q^d
busda^m interrogatorijs iⁿ hac materia de
pollutioⁿe que fieret vigilando et p^ositiones a
lijs anoteⁿq^{ue} ad materias alias deducte p^o
bere potuer^ut occasione cognoscendi verita
te de p^octis

Prima propositio

Nulla pollutio diurna vel nocturna plus
h^{ab}et de p^octo q^{uam} fuerit de c^osensu circa illa^m
iⁿ libero arbitrio Sic de Ira invidia gula et
similibus dicit^{ur}. Patet p^opositio ex tercio nota
bili unde si nulla fuerit c^osessus vera ul' inten
ptatinq^{ue} directq^{ue} ul' indirectq^{ue} p^{er}fectus ul' imp
fectus nullu^m prorsus erit pollutio vel p^octum
Ista est expressa Aug^ustini sententia de. ci. dei loque
tis de corrupta et violentia Dicit em^o q^{uod} illa
delecta^o nullu^m est p^octum iⁿ corpe diffinietis sicut
nec iⁿ corpe dormietis. Et b^en^ed^ectus ven^e dicit em^o lo
qui etia^m de p^octo p^{ro}p^{ri}e veniali Si aut^{em} fuerit alt^{er}
istoz c^osensum tunc indicanda^m est de q^ualitate et
quantitate p^octi p^{ro}portionabilit^{er} ad c^osensu^m C^osen
sus itaq^{ue} vera plus h^{ab}et culpe q^{uam} interpretatinq^{ue}
ceteri p^{ro}p^{ri}et^{er} et c^osensq^{ue} directq^{ue} pl^{us} q^{uam} indirectq^{ue}
et c^osensq^{ue} pl^{us} q^{uam} imp^{er}fectus ymo c^osensq^{ue}
vera du^m imp^{er}fecta est ex fragilitate ul' ignora
tia sepe reputat^{ur} solu^m venialis. q^{uod} si p^{er}fectus
e^{ss}et mortalis diceret^{ur}. Similit^{er} c^osensq^{ue} indirectq^{ue}

no plus causat i sequentibus actibz de malicia q
ipe sit malz Et ita pollucio venies ex solo ofen
su i crapula veniale dicenda e' solu venialis.
Exemplu de incestu lothi secundu doctores. et hec
valet ad materias de pollucio nocturna cognoscenda
ymo sit in pccatu sit deletu p penitencia no oportet
sequetes actus ee novas culpas ex ista ratione

Nulla pollucio diurna Secunda propositio
debet ppe dici mollities nisi fuerit p conse
su liberu vno mo vel alio pmocata vel extorta pa
tet ex pcedenti quoma sicut no fuit pollucio hec
i pccate patetis. Ita nec pccatu mollities autem so
nat i pccatu quoma dicit apostolus q neq molles
regnu dei possidebunt Tercia propositio

Nulla talis pollucio debet reputari casus veser
quato sub noie mollitiei ymo nec pccatu ut dic
tu patet quia no e' mollities et magis dolendus
est qui huiusmodi est tale aliquid ptulisse q egisse ul
voluisse sicut contingit i erectione prudendi intelli
git cu consensu voluntatis. Additu e' sub noie molli
tiei quia forsan i casu posset superioz casu tale sibi
ad hora vel quo ad aliquos veseruae no quia pccatu
sit sed ut magis instruet et instruet si sit pccatu
vel dissencies ad pccatu seu ad pccu piculu et si sit
pollucio proprie dicta hoc tamen generalit et pro
semp fieri durissimu esset ymo stultu Quarta

Nullus fluxus ex mebris propositio
generatoei deputatis reputanda est de se pol
lucio vel mollities si no fuerit vere seminalis. unde

20
fluentis vernalis vel menstrualis vel alterius humo-
ris mediū nequaquam appellanda mollities est siue
pollutio et consequenti patet quod nec isti casus re-
seruari deberet sub nomine pollutionis sicut propositio
non precedens exponebat sed dictū est in propositione
quod isti fluxus non sunt reputandi de se mollities
quia de per accidens vel propter adiunctū aliqd. potest
secus enervare sicut propositio sequens docet

Nulla pollutio vel fluxus Propositio quinta
contingentibus stat hominē graviori et in-
ordinatiori feditate animā suā maculāe quā facit
alius vere pollutus qui per molliam primo per fornicationem
primo per adulterium vel sacrilegium vel inter-
tin superat. Deducit hoc propositio per illa quae de
causa delectationis et pruritus in secundo notabili per
dicimus unde et propter hoc spado dicitur deflozare
virginem dicitur insuper tam pueri quam puellae ante annos
miles exardescere in mune. Dicitur etiam frigidi et
maleficiati non potentes seminare nepharios neque
similes non nunquam illecebris semet inquinare et eo fla-
gratiosius sunt ista per correctionem illicitam aut aliter quo
diutius durat viget et ardesat absque fedatione per
effluxum seminis hoc ignominiosa labe passionis

Pollutio vel fluxus Propositio sexta
qui vel nichil habuerunt de consensu nec per
consequens de puto non impediunt homines de per se
a celebratione Dicimus de per se quia de per accidens

aliter e' utpote q' paties scrupulosi et timi-
dus e' i hac pte et facies sibi q'sam inquieta
et dubia aut quia paties sentit se ex hac fe-
ditate distractu' in animo ac deiectu'. Aut
quia nequit sufficient' cogitaco'es lubricas a'
turpes inde consurgentes depelle'. Vnde nota
du' q' sicut ymaginaco'es volutatis et lubricae
disponunt maxie ad humori fedas q'moco'es
Ita viceversa sompna no' nunq' denotte vel co-
gitaco'es i vigilia pueniunt ex humori com-
tione et carnali stimulatoe queadmodu' iutus
ali' et alia cogitat q' mitigato et tunc q' secu-
rus. Dicam' p'terea circa principale q' de illo
de quo loquim'. Licet involuntario fuerit i patie-
do remanet tame' i anima queda carnalis de-
gustacio q'm sicut gustatu' spiritu desipit cao
Ita gustata carnali voluptate et iutis desi-
pit sp'us. Addit ali' iunitetes dictis. bo. ven. z
similnu' dicetes ipedimetu' generale ee eo q'
requirit' ad celebraco'em iudicia ne du' spiritu-
alis a p'to sed corporalis ab humori fedo hu-
more hoc q'libet habeat veritate putam' apparui'
se du' itacta de pollui. noctur' loq'remur. Vnde
dus de palude erudito i legibus ta' canonicis
q' civilib' q' diuinis dicit de pollucioe noctur'
si causa no' habuerit culpabile q' debz ho' cessa-
re a celebraco'e debz inq' de agno no' de p'cep-
to sic q' peccet mortalit' si celebret. Sic videt'
Aug' de quotidie q'municatib'. qd' nec laudat

21
nec vituperat sed eos suo sensui et deuotioni de-
velinquit. Vnde si alter quicquid reddere debuit
non ardet a quoniam secundum bonum veni videtur quod
macula corporalis non impedit quoniam unio
nec impediret celebratorem in sacerdote greco quod
similiter uxori reddere debuit tenet postulantem
Sicut non omnes

Apposicio septima

Ille celebratio cogitatio cogitatio consurgens
in anima etiam cum aliquo consensu dubio vel inter-
pretatio vel imperfecto. Similiter nec omnes pri-
uatio vel titillatio vel stimulatio consurgens in me-
bris genitalibus ex hac illecebre impediunt a ce-
lebratione. Sic nec fluxus inde asurgens assequens
de se impedit dum ratio non consentit vel dum remi-
tatur nec plene consentit in illam. Prima pars ut
arbitror concedunt omnes. De secunda vero parte
similis est ratio si appositio precedat attendat. Con-
cilium tamen est in hac parte ut vitentur diligenter omni-
siones et satagat homo ne morosa et sensualis cogi-
tationes in se qualescunque sit figat de aliquo et circa
aliquid quoniam cum dum vult possit euellere. Ita actio
moda de rebus dicitur. **Geneta** et non de cogitaci-
onibus carnalibus et fluxus inde sequentes absque consen-
su voluntatis vincuntur plerumque salubrius tunc effica-
cia si ratio se habet circa illas per modum non curantis vel
diuertentis voluntatem ad alia quam si sollicitetur tris-
tetur turbetur et tenetur tales expelle. Potetur
in hoc loco tractatulus in gallico de remedio cont-

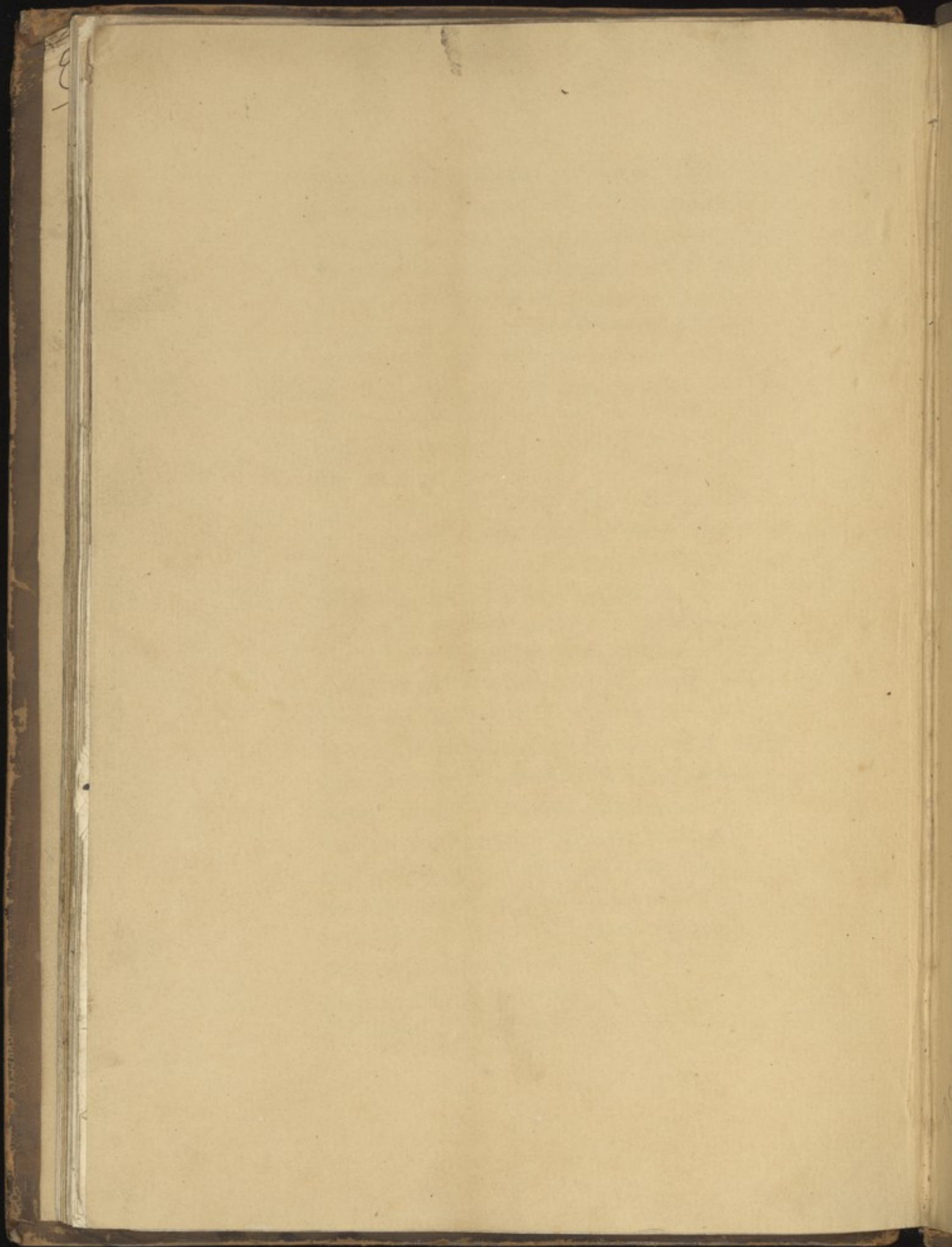
temptaciones blasphemie composita. Auger
itaq; cogita. uehementes uel ymaginacio conatu
ac punde nutrit cogitaciones huiusmodi ymo
multiplicat et efficaciores reddit ad fluxu qse
quedu q; si dissimilaneat neq; curauit pla
q; de alteri huiusmodi naturalis fluxu acquiescet
Possit aptari circa re hac exemplum de mune
nibus q; trabe i alto posita nunq; absq; casu tra
suerit q; audaces p consuetudine aut aliunde to
ta securitate transibunt. fit aut diuersio talis mul
tiplicat omnibus p impressione sigilli crucis i
pectore uel i fronte qd; aliqui reputat efficacis
simu sicut i. signu e. triumphale atq; salutiferu
sime pterea humilitatis vincit ante humilitas
laqueos dyaboli dicente Anthonio fit hec diuer
sio aliqui p lesionem aliquam corpore i lingua uel
alibi. Quadoq; p explicationem et allocationem seu
ra suar cogitationu tam eest aliquis apparens tep
tator exterius phy. phy. ve vobis cogitaciones vilis
sime paul hinc abite i mala hora venitis su
alijs occupati. **N**o de vobis auditu no visu dis
cedite ab hinc. Cyrenes usq; i exitu dulces fit
et hec diuersio nonnunq; p uisionem quadam talis
illusionis osurgens tam multiplicat i animo et tur
piter fit deniq; p uitacionem p confessionem puram et
nudam et supmodu p spem et imploracionem diu
ni auxilij sine quo cotines nemo plene ee pot

Officiale est ul' impossibile. **R**osario octaua
absq; diuina illuminacione cognosce certitu

22
dimaliter radice et causa pollutionis diuine
si videlicet veniat ex consensu vero vel interp-
tatio a consensu directo vel indirecto aut a co-
sensu superioris rationis vel inferioris puenit. Qu-
to propositione hac consideratibz ee nota. Ex q. qse
quet. infert. q. qz bte est var. q. semp est pau-
dus et q. bonaz metiu e face. q. siaz ubi dene-
cessitate no eet facienda. expedit de talibz qsi-
teri et no sine consilio prudendu et exptoru
ppter talia nichilipende uel atempnere. In scip-
sis aut expedit q. p. q. galu acceptu a prude-
tibz exptis et deuotis dimittat ho scrupulos
et timores nimios. alioquin nichilominz cade-
ret in pusillanimitate quada et inquietatoez
spus que no posset sufficient. recipe illu cuius i
pace factus est locus nec ascendit unq. talis
anima in pfectiois sublimitate. Debet vco supe-
rior et exptus cuius i hac re qrit. cosilu a sub-
ditis. postq. explorauit omia dice diffinitue
et solida rnsioe. tu fac ita qui si medicus i me-
dendo vacillauit q. i egrato sperada eut se-
cura stabilitas hinc tragica ait. Qui dubia
salute dat afflicto negat. **Ad osiao nona**

Ad obuiandu piculis et scrupulis q. qsur-
gunt ex fluxu fedo diuino. considerande fut
diligent. cause et radices. ut eis agutis fiat
diligens et discreta prouisio. Discreta vco diu-
ina pmissione que nec velit absconde causas cu

maiori detrimento periculi et scandalo q̄ sit huius
modi fluxus. q̄ quibz nō ē nisi venialis p̄sertim
dū humor ille medius quē diximus nec ex aduer
so p̄mittit ex licetione fieri q̄ de se culpanda sunt
et reserari facilliter possit cuiusmodi sūt libri
et aspectus iūsti inerti sonitus plus q̄ decet a
mirabilis ī se gerens delectacōez et si nō de p̄
se libidmosa piculosa tū et plus equo sensualē
que nichilominus aliqui sub officijs aliquibz spi
ritualis edificij ut ē confessio uel lectio uel erudi
tio colorat p̄mo verisq̄ obscurat se tonat. **E**t
caveat aliorū superior sibi a suspitionibus nimis
et a quadā ut sic loquar ī vultu zelotipia t̄ra sub
ditos se cōtineat nō inducēs ieiūna excessiva ul
separans eos ab iūcte utilit̄ et spūalia colloq̄a
uel officia vetas eis. **E**terna demq̄ comitū illud
Re quid nimis. Et illud sapiētis. Roli nimm̄ cē
iūstq̄ q̄ qui nimis emigrit eluit sanguine dif
ficile ē fateor ī hac re se aurea mediocritate te
nere sed spūalis omnia diiudicat velud ī aere
splendido mediate sole. Velut p̄terea ī fonte
lucido et illū iudicat sup̄ omne diē. Carnalis
vero iudicat velut ī fonte turbido et limoso nō
discernēs de grossis etiā reptilibz venenosis
inmixtis velut p̄tea ī domo caliginosa vivat
trectando discernēs her ab illis iudicat postre
mo vix inter diē et noctē et ita frequentissime
se se fallit et impingit in diē velud in tenebr̄
s̄ salutare illū debet spūalis ductrix manūs

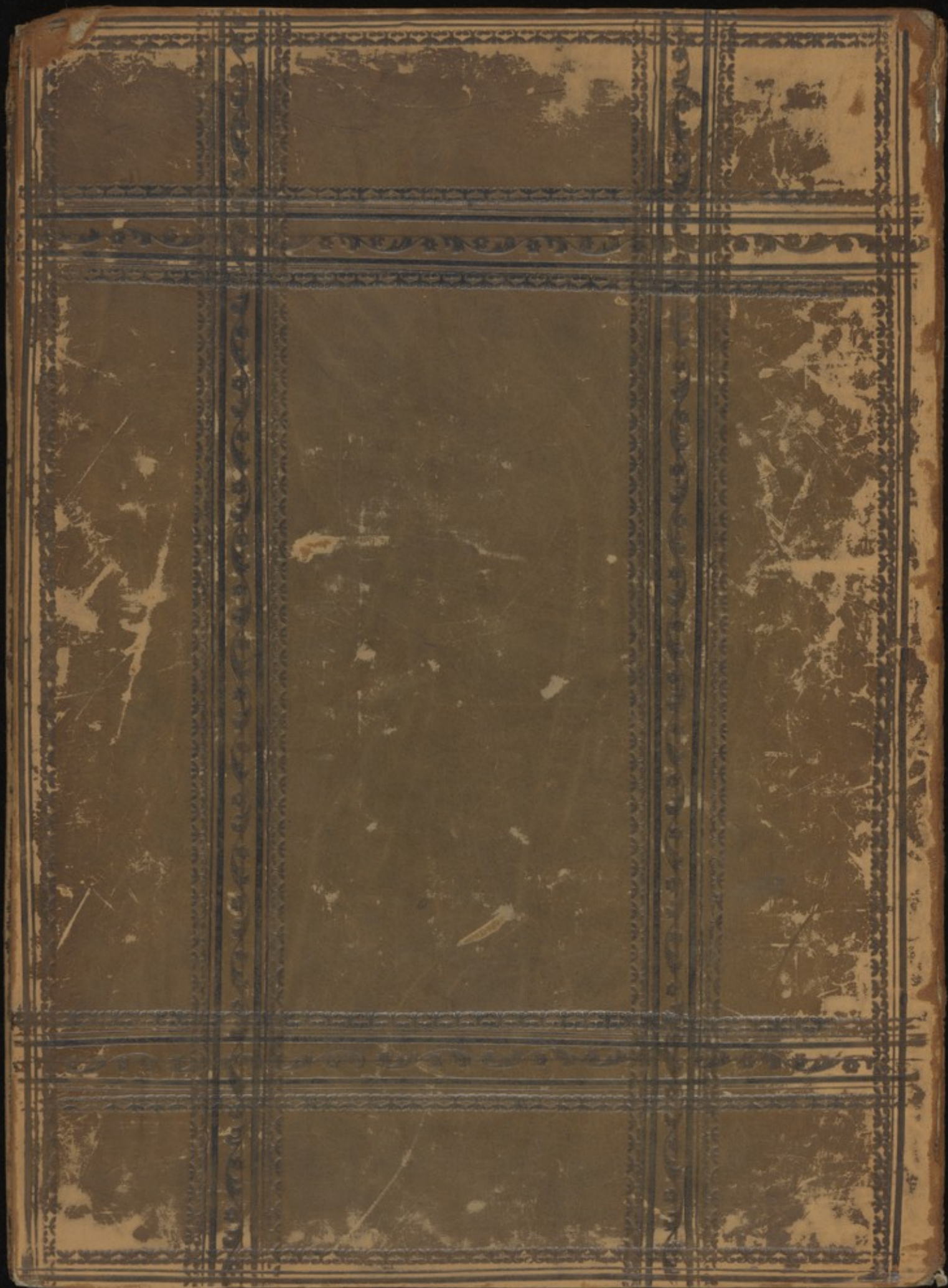

Page 8

13204

Al. K. C. C.

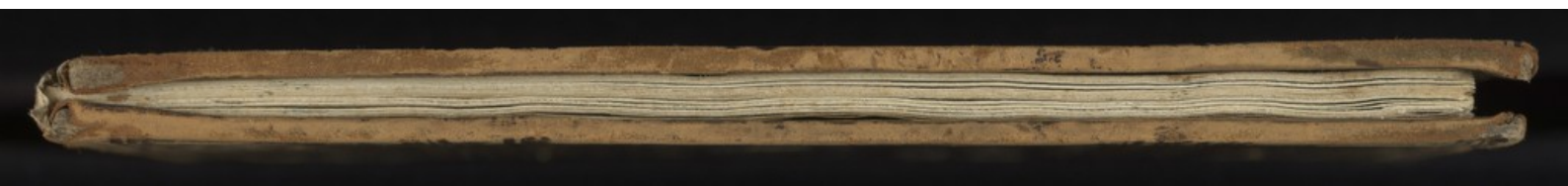
N.S. L.
Germ.
Liquor
Med. M. C. C.

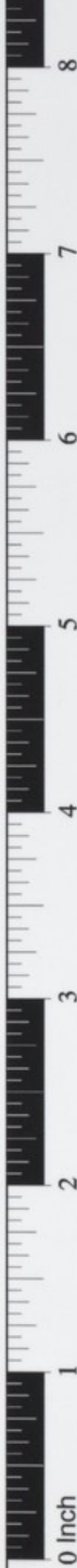
*Inapit liber de vita et
sancti hemmici impatoris*

Anno dñi millesimo primo al
condita millesimo septingē
gesimo sēdo. Ottone puco
vacante regni solio. ad de pñcipe
agētunt om̃i vota m̃tu diuino ad
qui ad in regno habebatur potissim
p̃ idē temp̃ dñe bāuātorū hem̃
mitate quā nobilitate regia conspu
morū honestate p̃cedant. Hic in
timore dñi plenū p̃cuta est. q̃z eā

The Wellcome Library

24832

The Wellcome Library